

Mogelijkheden om te besparen op toets- en nakijktijd. **Centrum voor Onderwijs en Leren, 2011.**

Vorbereiding van studenten op het tentamen optimaliseren

- Transparante eindvereisten en beoordelingscriteria (in studiehandleiding + verwijzen);
- Representatieve voorbeeldtentamens (standaard oude tentamens opnemen);
- Oefenen in leersituatie met soortgelijke tentamenvragen/criteria
- Grootschalig organiseren van tentamenoefening (hoorcollege, responsiecollege).

Begeleidings-/toetsbehoefte studenten beperken

- Aantal herkansingen beperken;
- Snelle herkansing alleen voor de net onvoldoenden;
- Herkansing op onderdeel (reparatieopdrachten);
- Strengere en vroegtijdiger selectie (BSA) => minder doorstroom;
- Deelname-eisen stellen aan tijdsintensieve toetsvormen;
- Maximum te behalen cijfer beperken bij herkansing;
- Cijfer eerste afname middelen met cijfer tweede afname;

Maar ook door:

- Normverlaging => grotere doorstroom: soepeler selectie maar wel op cruciale elementen;
- Minder drempels/ondergrenzen op onderdeel, en meer onderlinge compensatie toestaan;
- Begeleidingsfaciliteiten alleen daar inzetten waar het verwachte effect hoog is;
- Feedback op verzoek (a.d.h.v. zelfbeoordeling).

Wat beoordelen? Feedbacktijd/nakijktijd beperken (minder product)

- Minder summatieve tentamens, evt. ombouwen tot formatieve toetsen;
- Groepsproducten i.p.v. individuele producten;
- (Tussen-)producten in beoordeling betrekken;
- Minder vragen opnemen (let op betrouwbaarheid);
- Beoordelingscriteria beperken –op hoofdzaken- (scoreformulieren/observatielijsten)
- Afnametijd beperken.

Aandacht verleggen van nakijken naar constructie van meer gesloten vragen

- Uitgebreid te beantwoorden open vragen/casus vervangen door meerdere kort-antwoordvragen/korte deelcasus.
- Meer gesloten toetsvorm (van essay naar meer gestructureerde openvraag, naar Kort-antwoordvraag naar MC tot stellingvraag Ja/Nee/?);
- Mc en toetsen meer dan weetjes (hogere cognitieve doelen) KOV-vraag (beoordelen handeling); laten beoordelen/interpreteren van illustraties, schemata, grafieken e.d.;
- Stellen van zo specifiek mogelijke vragen (maak ook duidelijk wat je niet wilt horen) door:
 - eenduidig te beantwoorden vraagstelling, naar kwaliteit en kwantiteit (lengte/aantal aangeven/punten in de kantlijn);
 - stellen van één vraag tegelijk; informatie en vraag gescheiden, zo kort mogelijke vragen;
 - antwoordruimte zover mogelijk voor te structureren;
 - gebruik van gebiedende wijs (bij open vragen) i.p.v. waarom, wat, wanneer, hoe vragen;
 - laat studenten essenties van hun antwoord onderstrepen;
 - laat studenten kladversies maken en de definitieve in het net inleveren.

Hoe beoordelen? Tijdbesparende nakijkprocedures en toetsvormen

- Samen met collegae nakijken (is leuker en leerzaam);
- Globaal nakijken ipv analytisch, in geval van twijfel (5) analytisch/tweede beoordeling;
- Niet alle producten nakijken maar slechts een deel (exemplarisch/steekproefsgewijs);
- Beoordelingsschaal aanpassen aan doel (globaler) van decimaal naar 'voldaan/niet voldaan';
- Gebruiken van een eenduidig te hanteren correctiemodel;
- Gecombineerde vraagvormen (clustergewijs) gebruiken;
- Overall toetsing bij veel casuïstiek (take-home casus).
- Bij gebruik Mc: wisselend aantal alternatieven (geen dummy alternatieven);

Werkwijze en procedures standaardiseren

- Toetsmatrijs gebruiken om dubbeling te voorkomen;
- Inzet ICT: automatische verwerking/genereren (mc), on-line toetsen afnemen (software);
- Gebruik maken van bestaande vragen(banken);
- Ideeën voor vragen tijdens het onderwijs noteren;
- Bij het maken van tentamenvragen meteen meerdere varianten opstellen;
- Bij mc: hergebruik items, nieuw tentamen met deels oude vragen;
- Vraagtype en structuur kopieerbaar maken, casus varieert (hergebruik vraagkarkas);
- Verbeteren, verfijnen toetsing op basis van evaluatieresultaten en toetsanalyse.

Wie is betrokken bij beoordeling? Beoordelingstaken uit handen geven

- Feedback (deels) door studenten laten verzorgen (peer&self-assessment), beoordeel vervolgens de beoordeling;
- Ouderejaars/studentassistenten inschakelen bij nakijken;
- Laat studenten als leertaak vragen opstellen voor het tentamen;
- Ervaren, goed geïnstrueerde en bekwame beoordelaars (inhoudelijk expert, tentamenvaardig).

Wanneer beoordelen? Spreiding van nakijktijd

- Aandacht verleggen van eindtoets naar tussentoetsen/producten die zich vlot laten nakijken (spreiding docentbelasting).